Ciało liczb zespolonych

Niech
$$\mathbb{C} := \{Z(a,b) = \begin{bmatrix} a-b \\ b & a \end{bmatrix} : a,b \in \mathbb{R} \} \in M_{2x2}(\mathbb{R})$$

Zbiór liczb zespolonych w postaci macierzowej.

Własności zbioru liczb zespolonych ze względu na działania macierzowe

(0)
$$\mathbb{Z}(a,b) = \mathbb{Z}(c,d) \Leftrightarrow a = c, b = d$$

(1) C jest zamknięty ze względu na sumę (różnicę) oraz mnożenie prze liczbę.

$$\mathbb{Z}(a,b) + \mathbb{Z}(c,d) = \begin{bmatrix} a-b \\ b & a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} c-d \\ d & c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a+c-b-d \\ b+d & a+c \end{bmatrix} = \mathbb{Z}(a+c,b+d)$$

(2) C jest zamknięty ze względu na mnożenie

$$\mathbb{Z}(a,b)*\mathbb{Z}(c,d) = \begin{bmatrix} a-b \\ b & a \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} c-d \\ d & c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a \cdot c - b \cdot d - a \cdot d - b \cdot cd \\ b \cdot c + a \cdot d & -b \cdot d + a \cdot c \end{bmatrix} = \mathbb{Z}(a \cdot c - b \cdot d, b \cdot c + a \cdot d)$$

- (2') Mnożenie w C jest przemienne
- (3) C jest zamkniete ze względu na transponowanie

$$\mathbb{Z}(a,b)^t = \begin{bmatrix} a-b \\ b & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix} = \mathbb{Z}(a,-b)$$

(4) C jest zamknięte ze względu na branie odwrotności

Zbiór C wraz z działaniami macierzowymi +, · obci ętymi do $\mathbb{C}$ tworzy ciało (elementy neutralne: 0 = Z(0, 0), 12 = Z(1, 0)) nazywane ciałem liczb zespolonych.

Liczby zespolone w postaci klasycznej

$$\mathbb{C} := \{Z = a + bi : a \cdot b \in \mathbb{R}\}$$

$$\mathbb{C} \supseteq \mathbb{R} := \{Z = a + 0i : a \in \mathbb{R}\}$$

Jeśli z = a + bi to częscią rzeczywistą z nazywamy liczbę, re(z) := a, zaś częscia, urojona liczbę, im(z) := b

Niech z = a + bi będzie liczbą zespoloną. Wówczas:

(a) $\bar{a} = a - bi$ nazywamy liczą sprzężoną z z

(b) $|z| = \sqrt{a^2 + b^2} \in \mathbb{R}$ (R dodatnie z 0) nazywamy modułem liczby z

Własności sprzężenia:

(0) $\bar{z} = z \bar{z} = z$, $gdy z \in \mathbb{R}$

 $(1) \quad \overline{z+z'} = \overline{z} + \overline{z}'$

 $(2) \quad \overline{z \cdot z'} = \overline{z} \cdot \overline{z}'$

(3) $z^{\overline{z}} = (\overline{z})^{-1}$

Własności modułów:

(1) $|\lambda \cdot z| = ||\lambda|| \cdot |z| gdzie ||a|| oznacza wartość bezwzględną z a |z| = ||z|| gdy z \in \mathbb{R}$ $|z| = 0 \Leftrightarrow z = 0$

 $(2) |z \cdot z'| = |z| \cdot |z'|$

(2') $|z^{-1}| = \frac{1}{|z|}$

 $(3) \quad z \cdot \overline{z} = |z|^2$

(4) $z^{-1} = \frac{\overline{z}}{|b|^2}$

(5) $||z|-|z'|| \le |z+z'| \le |z|+|z'|$ nierówność trójkąta

Zasadnicze twierdzenie algebry

Niech $a_0, a_1, ..., a_n \in \mathbb{C}$; $n \ge 1$ $a_n \ne 0$ będą dowolnymi liczbami Wówczas równanie $a_n z^n + a_{n-1} z^{n-1} + ... + a_1 z + a_0 = 0$ posiada pierwiastek w $\mathbb{C}$

Przy czym:

$$\exists_{\lambda \in \mathbb{C}} \sum_{i=0}^{n} a_i \cdot \lambda^i = 0$$

W szczególności wielomian

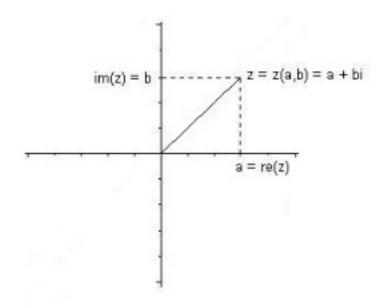
$$F = \sum_{i=0}^{n} a_i \cdot x^i \in \mathbb{C}[x], n \ge 1, a_n \ne 0$$

Posiada rozkład na czynniki liniowe nad C tzn

$$\exists_{\lambda_1,\dots,\lambda_n\in\mathbb{C}} F = a_n \cdot (x - \lambda_1)(x - \lambda_2) \cdot \dots \cdot (x - \lambda_n)$$

Interpretacja geometryczna liczb zespolonych

$$\mathbb{C} \ni z = a + bi = (a, b) \in \mathbb{R}^2$$

Dodawanie w $\mathbb{C}$, dodawanie wektorów wodzących w R Mnożenie przez liczbę w $\mathbb{C}$, mnożenie wektora przez liczbę w R Sprzężenie w $\mathbb{C}$, symetria względem osi OX Moduł w $\mathbb{C}$, długość wektora wodzacego

Postać trygonometryczna liczb zespolonych.

Niech $z=a+bi\neq 0$

$$z = |z| \cdot \left(\frac{a}{|z|} + \frac{b}{|z|}i\right) = |z| \cdot \left(\frac{a}{a^2 + b^2} + \frac{b}{a^2 + b^2}i\right) \Rightarrow \exists !_{a \in [0; 2\pi]} \cos(\alpha) = \frac{a}{|z|}, \sin(\alpha) = \frac{b}{|z|}$$

Stąd $z=|z|(\cos(\alpha)+i\cdot\sin(\alpha))$

Kąt $\alpha=[0,2\,\pi]$ taki że $z=|z|(\cos(\alpha)+i\cdot\sin(\alpha))$ nazywamy argumentem głównym liczby z i oznaczamy $\alpha=Arg(z)$

Def

Przedstawienie liczby zespolonej w postaci $z=|z|(\cos(\alpha)+i\cdot\sin(\alpha))$ nazywamy postacią trygonometryczną liczby z.

Wzór de Moivre'a

$$\forall_{z_1,z_2\in\mathbb{C}}$$
 zachodzi

$$\boldsymbol{z}_{1} \cdot \boldsymbol{z}_{2} = |\boldsymbol{z}_{1}| \cdot |\boldsymbol{z}_{2}| \left(\cos\left(Arg\left(\boldsymbol{z}_{1}\right)\right) + Arg\left(\boldsymbol{z}_{2}\right)\right) + i \cdot \sin\left(Arg\left(\boldsymbol{z}_{1}\right) + Arg\left(\boldsymbol{z}_{2}\right)\right)$$

W szczególności

$$|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2|$$

zaś

$$Arg(z_1 \cdot z_2) = Arg(z_1) \cdot Arg(z_2)$$

To tyle teorii, po przykłady odsyłam do PDFa z algebry liniowej, nie będę ich tu przepisywał bo nie ma to zbytnio sensu.